

[Karl Olsen.]

der nu endelig har fuldendt arbejdet og afgivet sin betænkning, og hvis forslag vi nu skal drøfte.

Den højtærede statsminister har i sin fremsættelsestale klart gjort rede for de vigtigste ændringer i forhold til den nu-gældende grundlov. Jeg kan slutte mig til denne redegørelse, men skal med de efterfølgende bemærkninger gøre rede for de synspunkter, der har været bestemmende for de konservative forhandlers medarbejderskab i kommissionen og dermed på forslaget.

Vi vedkender os i dag som i 1939 standpunktet een valgdag — eet vælgerkorps. Vi ville have foretrukket 1939-forslagets dobbeltbehandling af lovforslagene, men har som sagt måttet erkende, at de politiske muligheder herfor ikke længere er tilstede.

Vi erkender, at dette, at vi forlader tokammersystemet, som nu har 100 år bag sig i vor forfatningshistorie, for mange — jeg mener af de grunde, jeg har nævnt, uden virkelig årsag — føles som et brud i vor forfatningsudvikling. Vi har fra konservativ side haft to målsætninger under de nu afsluttede forfatningsforhandlinger: ved landstingets bortfald i den nye grundlov at få forstærket beskyttelsen af den enkelte borger i hans forhold til statsmagten og at få skabt stærkest mulig beskyttelse af mindretallet.

Tronfølgen har for os været et helt afgørende spørgsmål, et spørgsmål, der til sidst måtte blive afgørende for vor hele stilling til grundlovsforslaget. Det var med allerstørste betænkelse, at det konservative folkeparti overhovedet gik ind til en drøftelse af muligheden for at ændre vor tronfølgeordning. Når vore overvejelser endte med, at vi erklærede os rede til at acceptere den såkaldte „betingede kvindelige tronfølge“, skete det udfra det rimelige i, at kongebarn arver tronen uanset køn. Vi erkender, at vi har fundet det urimeligt at lade tronen overgå til en sidelinie, når der er børn i den regerende konges ægteskab. Vi afviser imidlertid i denne forbindelse enhver tanke om at medvirke til denne forandring udfra, hvad man kunne kalde kvindesagssynspunkter. Dette har for os intet med vort iøvrigt principielle standpunkt om kønnenes ligestilling at gøre.

Vi har altså tiltrådt denne efter vor opfattelse hensigtsmæssige ændring i tron-

følgen. Vi kan helt tilslutte os den højtærede statsministers udtalelse om, at dette spørgsmål ikke alene kan betragtes udfra synspunktet om kønnenes ligestilling. Også andre hensyn må tages i betragtning. Disse andre hensyn har for os været de helt afgørende. Men når dette er sagt, vil også jeg give udtryk for den overbevisning, at det danske folk vil omfatte en kommende regerende dronning med den samme hengivenhed og ærbødighed, som det gennem århundreder har vist vore konger.

Gennemførelsen af dette grundlovsforslag og i tilknytning dertil tronfølgefor- slaget vil navnlig berøre to af kongehusets medlemmer.

Den ene er den lille pige, der bliver direkte arving til tronen. Det er en tung byrde, der hermed lægges på et barns skuldre. Hun skal nu gennemgå en omfattende uddannelse, så at hun kan stå fuldt udrustet til engang i fremtiden at bestige tronen, som Danmarks første regerende Dronning. Hendes liv vil blive arbejde og mange pligter. Hendes person vil ofte tiltrække sig offentlighedens interesse.

Det skal siges fra denne talerstol: lad hende få lov at være barn, og lad hende udvikles og modnes i stilhed.

Den anden er den nuværende tronfølger. For ham betyder gennemførelsen af forslaget, at han ophører med at være nærmeste tronarving. Tronfølgeren har vundet sympati i alle kredse ved sin jævne og ligefremme adfærd. Mange er de offentlige opgaver, han i tidens løb har løst på bedste måde. Særlig må det være mig tilladt at fremhæve tronfølgerens indsats for danskheden i grænselandet. Den energi og finfølelse, han har udvist i dette politisk så ømtålige spørgsmål, har vakt dyb sympati i vide kredse. Det må være en selvfølge, at en ændring af tronfølgeoven ikke må få større konsekvenser for tronfølgeren end absolut nødvendigt.

Vi hilser fra konservativ side med glæde, at Grønland gennem dette forslags § 1 indføjes som en del af Danmarks rige. Det er for alle danske, noget selvfølgeligt, der hermed sker.

Grønland og dets folk har gennem menneskealder været omfattet med dyb kærlighed af det danske folk; det har inderligt følt sit ansvar overfor denne vor gamle besiddelse. Det er en lykke, at det er det grønlandske folks egne repræsentanter, der har